

den danske politik været præget af en meget stærk dansk nationalisme, hvor man vil bevare den danske suverænitet over Færøerne, og hvor man føler det som et angreb på den danske nation, at Færøerne ønsker at tage det fulde ansvar for sin egen fremtid. Men vi taler egentlig kun om at skabe en ligeværdighed mellem Danmark, Færøerne og Grønland. Vi taler om at skabe fuldt demokrati på Færøerne og i Grønland, og det har vi ikke i dag.

Den færøske selvstændighedsproces ser i øjeblikket ud til at være sat på venteliste. Om regeringen har en politik for at afskaffe den venteliste, ved jeg ikke, men jeg kan konstatere, at efter min mening kan den færøske selvstændighedsproces ikke stoppes – ikke bare på grund af den interne proces af afklaringen på Færøerne, men fordi den globale og europæiske udvikling tvinger os til at tage stilling til, hvilken vej vi vil gå.

Jeg vil vove den påstand, at det, der sker i øjeblikket, er, at Danmark er i færd med at løsrive sig fra Færøerne og Grønland. Danmark har gået enegang i Irakkrigen, men både det færøske Lagting og det grønlandske Landsting har vedtaget et beslutningsforslag imod krigen, så her har vi ikke nogen ligestilling, og det er jo ikke demokratisk. Men det, der er endnu vigtigere, er, at Danmark hidtil har integreret sig mere og mere i EU, mens Færøerne og Grønland af indlysende grunde har valgt at stå udenfor.

Nu skal Danmark stemme om en forfatnings-traktat, som lægger mere suverænitet til EU's institutioner – ja, man skaber en forbundsstat. Hidtil har det været sådan, at de områder, Danmark har overladt til EU, har været områder, som Grønland og Færøerne egentlig forvalter selv – handelspolitik, miljøpolitik og flere andre ting. Men med en ny EU-grundlov og afskaffelse af de fire forbehold bliver færøsk og grønlandsk udenrigspolitik, færøsk og grønlandsk forsvarspolitik, færøsk og grønlandsk valutapolitik og færøsk og grønlandsk retspolitik flyttet til Bruxelles, og det sker vel at mærke uden at det færøske folk og det grønlandske folk er blevet spurgt. Det er ikke demokratisk, det er heller ikke holdbart, og jeg vil gerne spørge statsministeren, om han finder det demokratisk, at man er i færd med denne store proces i Danmark uden egentlig at have taget stilling til, hvordan det færøske og grønlandske folk skal høres i denne sag.

Vi kan forestille os nogle mærkelige scenarier: Grønland og Færøerne sidder tilbage i Nordatlanten med en dansk udenrigspolitik, en dansk

forsvarspolitik, en dansk krone og en dansk retspolitik, mens Danmark selv har flyttet sin politik til EU, og jeg er bange for, at Færøerne kan ende som en slags krympet uldsok, der ligger i periferien, både set fra Danmark og fra EU.

Danmark er altså efter min mening i færd med reelt at løsrive sig fra Færøerne og Grønland, og man kan jo stille det banale spørgsmål: Hvis det nu er muligt – som det efter alt at dømme er – at flytte suverænitet til EU, hvorfor kan man så ikke flytte suveræniteten til Grønland og Færøerne på disse fire områder?

Jeg er glad for, at statsministeren svarede positivt på hr. Lars-Emil Johansens brev fra den nordatlantiske gruppe om at få igangsat en uvidelig undersøgelse af konsekvenserne for Færøerne og Grønland af Danmarks mulige vedtagelse af en EU-grundlov og ophævelsen af de fire forbehold. Det er på høje tid, for tingene går jo hurtigere, end vi kan forestille os.

Vi anerkender selvfølgelig, at Danmark har fuld ret til at føre sin egen EU-politik, og vi anerkender også de begrundelser, der ligger bag. Men det burde da også føre til, at man anerkendte det færøske og det grønlandske folks ret til selv at vælge en anden vej, og jeg kan sige som et kuriosum, at vi da gerne vil give Danmark en rimelig overgangstid, når det nu løsriver sig fra Færøerne og Grønland.

Kl. 13.10

Den nordatlantiske gruppe i Folketinget har sat sig for at aflive myter og skabe oplysning om og forståelse for den færøske og den grønlandske selvstændighedskamp. Vi skal jo ikke her i Folketinget træffe afgørelse om Færøernes og Grønlands selvstændighed, men vi arbejder grundlæggende for at få anerkendt vore rettigheder og få afviklet blokeringerne for, at det færøske og det grønlandske folk kan vælge deres egen vej uden at blive truet på pengepungen eller truet af andre panikagtige ting.

Det er uomtvisteligt, at den største hindring og blokering for den fortsatte selvstændighedsproces i de to lande er den økonomiske afhængighed, som er skabt gennem mange år af de øgede tilskud til Færøerne og Grønland. I den forbindelse afholdt den nordatlantiske gruppe en konference her på Christiansborg for en uge siden, hvor vi egentlig bare stillede spørgsmålet: Hvad er det egentlig, Danmark ønsker? Hvad får man egentlig ud af de tilskud til landene, og er det egentlig ønskværdigt at fastholde landene i en økonomisk afhængighedssituation? Vi stil-